

Hodnocení bakalářské práce Žanety Novákové Komparace dívčích postav ve vybraných dílech Ivy Hercíkové a Ivy Procházkové.

Autorka se rozhodla zpracovat téma zajímavé i náročné, náročné však zejména tím, že právě pro emocionálnost námětu samého třeba uvážit jak atmosféru doby, v níž díla vznikala, tak i případný privátní „vklad“ obou autorek, tj. jejich osudy soukromé (v nepodstatném obdobné, v podstatném zcela odlišné), neb jejich „poselství“ či „sdělení“ dívčímu čtenářstvu není (či nemusí být) nezbytné vnímat coby prosté, byť dobře míněné předání životních zkušenosti dalším generacím dorostenek. Zmiňuji to pro značné časové rozpětí až celé třetiny století, v němž porovnávané tituly spatřovaly světlo světa: Pět holek na krku (1966), Jsem nebe (1971), Jak namalovat ptáčka (1984) pokud jde o komparované texty Hercíkové, a Čas tajných přání (německy v emigraci, 1987) a Karolina. Stručný život šestnáctileté (česky 1999) u Procházkové. Mimo pozornost by neměl zůstat (při veškerém respektu) téměř dvacetiletý rozdíl ve věku obou autorek, zcela odlišně žité dětství a právě dospívání, odlišná doba a důvody jejich emigrace, její „destinace“, trvání (Hercíková 1986, předaleké Spojené státy americké, 14 let, Procházková 1983, sousední Rakousko a Německo, 11 let) i její pasívní či aktivní „náplň“. Myslím tím, že považuji za důležité tyto okolnosti nejen zmínit v nezbytném „běhu života“, ale s jejich znalostí i přistupovat k analýze textů, ptát se do jaké míry a jak mohou být v analyzovaných textech zohledněny; není vyloučeno, že potom může být text čten i vnímán kvalitativně zcela jinak.

Mám pocit, že v části autobiografické studentka setrvává (v rámci bakalářského úkolu) u slovníkové či „internetové“ prezentace autorek; následují pasáže věnované dívčímu románu, charakteristice postavy, tzv. červené knihovně a „*inter-pretálně podané fabuli vybraných děl*“.

Neporozuměl jsem algoritmu komparace, nemýlím-li se, není v práci zdůvodněn: počíná **poslední** knihou I. Procházkové (Karolina...), pokračuje se její knihou předchozí (Čas tajných přání), dále **první** knihou I. Hercíkové (Pět holek na krku), její knihou **třetí** (Jak namalovat ptáčka) a zkoumání se končí její knihou „**prostřední**...“. Proč?

Pominu-li, eufemisticky řečeno, naivně zjednodušující a obsahově vyprázdněné formulace typu: „*V díle se objevují typické fráze komunistických příslušníků*“ (s. 21), „*Nataša má mnohé rysy individualistické povahy, což je v komunistickém světě, kde je hlavním cílem kolektivismus, nepřijatelné*“ (s. 22) či naopak formulace obsahově „inspirativní“, např.: „*Zrátku milované osoby prožívá intenzivně, což je znak pubertálního chování*“ (s. 27), nemohu pominout desítky chyb a chybiček ať již vzniklých z jakýchkoliv příčin.

Namátkou:

„*mezi její prvotinu (...) patří kniha*“ (s. 5),

„Petr Matoušek výstižně popsal tuto autorky slovy spisovatelka, která léčí“ (s. 6),
„...se autoři přiklání k psychologické próze a realit.“ (s. 7),
„sleduje život hlavní hrdinky od jejich čtrnácti let“ (s. 8),
„nelze opomenout řadu edic, která dívčí romány vydávala“ (s. 9),
„Právě tento způsob charakteristiky je převládající i děl I. Procházkové...“ (s. 12),
„kterými si zabývá tato bakalářská práce“ (tamtéž),
„Jedná se o ženy, která byla zvyklá na luxus“ (s. 22),
„Její promluva je oživena mnohými slovy, která pocituje za závazná a moudrá“ (s. 27),
„Dívky jí závidějí, využívají a ponižují“ (s. 28),
„zde si je hlavní hrdina jista“ (tamtéž),
přehlédnout že nelze ani chybějící čárky v interpunkci (s. 17, 22, 36).

Ať již je příčina výše zmíněných chyb kdekoliv, domnívám se, že autorka se zakousla do sousta příliš velkého, především totiž zmiňované zdroje (D. Hodrová a Rimmon – Kennan) nabízely autorce značné množství inspirací k analýze literární postavy.

Nemohu se zbavit pocitu, že práce slibující být zajímavou sondou do intenzivní periody života dívčích hrdinek a nabízející její porovnání v interpretaci významných autorských osobností zůstala za očekáváním a spokojila se s pouhým popisem postav i událostí.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako dobrou.

Jiří Staněk

oponent

V Plzni 12. 5. 2015